

De klokkenmaker

Voor kerstmis kreeg ik alles wat ik maar kon wensen. Onder prachtig goudkleurig inpakpapier zat een enorm poppenhuis verstopt, in die doos zat een robijnrode wollen trui met bijpassende sjaal en mijn ouders hadden niet alleen de overige boeken van mijn lievelingsserie gekocht, maar hadden deze ook nog eens laten signeren door de auteur. En buiten sneeuwde het.

“Papa, gaan we morgen eindelijk die sneeuwman maken? Je hebt het beloofd!”

Hij keek met een grote glimlach op mij neer, zijn ogen twinkelden net zo fel als de lichtjes in de kerstboom.

“Tuurlijk schat, morgen maken we de mooiste sneeuwman ooit!”

Maar toen ik de volgende dag werd gewekt door het licht dat door mijn gordijnen scheen, waren mijn ouders al vertrokken. Op de tafel naast de kerstboom lag een klein kaartje: Sorry meisje, maar ze konden ons echt niet missen op het werk. Vandaag zal Rebecca komen om je gezelschap te houden, oké? Maak er een leuke dag van!

De smiley die hij onder de tekst had getekend was een lege afspiegeling van de glimlach die hij de vorig avond op zijn gezicht droeg.

Voor kerstmis kreeg ik alles wat ik maar wenste: speelgoed en kleren en boeken... Ik kreeg alles, buiten dat wat ik het liefste had gekregen: een beetje meer van hun tijd.

Ik slenterde door de smalle straat, en zou waarschijnlijk op de grond zijn gaan liggen als Rebecca mijn hand niet had vastgehouden. Ik was moe. Boos. Verdrietig. Verward.

“Kleintje, herinner jij je nog dat we langs hier zijn gekomen? Ik herken de huizen niet.”

O ja, verdwaald was ik ook. Waren wé ook. Rebecca had gedacht dat mij meenemen naar de stad mij wel zou opvrolijken, maar terwijl zij naar kerken en andere oude gebouwen keek, was ik koppig naar mijn schoenen blijven staren. En nu ging de zon bijna onder en waren we compleet de weg kwijt.

“Nee, we zijn zeker niet langs die winkel gekomen.”

De verwondering in Rebecca's stem deed me, voor de eerste keer die dag, opkijken. Het eerste wat ik opmerkte was het licht. Het stroomde goudkleurig uit de lampen en vloeide tot op de stoepstenen in de verder al donkere straat. Het tweede dat ik opmerkte waren de klokken. Grote klokken, kleine klokken, ouderwetse koekoeksklokken en nog ouderwetser zakhorloges. De adem stakte in mijn keel.

Als mijn ouders geen tijd hadden, dan zou ik het wel voor hen kopen. En als er op de hele wereld slechts één winkel tijd zou verkopen, dan was het deze wel.

De oude man luisterde hoe de klokken langzaam zijn leven wegtikten. Tik, tok. Tik, tok. Tik, tok. Elke seconde bracht hem een beetje dichterbij zijn dood.

Er was een tijd dat hij het fijn vond om in deze winkel, die hij zelf had opgericht, te staan. Maar zijn levensvreugde was samen met zijn levenspartner gestorven en er restte hem niets dan de klokken die hem er telkens aan herinnerden dat zijn leven ten einde liep en hij alleen en zonder vrienden zou sterven, terwijl hij nooit iets betekenisvol had gedaan. Tik, tok. Tik, tok.

Hij wilde net de winkel sluiten toen er iets totaal onverwacht gebeurde in deze verder zo voorspelbare dag. Een kind liep binnen, gevolgd door een vrouw die te jong was om haar moeder te zijn en waarschijnlijk haar oppasser was. Buiten adem zocht het kleine meisje verwoed in haar zakken naar geld en riep ze met een opgewonden stem: “Ik wil tijd kopen!” “T-tijd kopen???” Hij herhaalde haar vraag nog eens, om zeker te zijn dat hij haar goed had verstaan. Maar haar twinkende ogen en enthousiaste geknik lieten weinig aan de twijfel over.

“Het is niet voor mij maar voor mijn ouders. Doordat ze nooit tijd hebben kunnen ze nooit met mij spelen.”

Haar oppasser begon zich duidelijk gegeneerd te voelen en probeerde het kind terug naar buiten te krijgen.

“Kom kleintje, je ziet toch dat die meneer alleen klokken verkoopt. Stel je niet zo aan.”

“Hoezo ik verkoop alleen klokken! Kom volgende week terug langs, en ik zal zien wat ik kan doen.”

Het meisje keek de man aan alsof hij een geschenk uit de hemel was. De vrouw keek hem aan alsof hij zijn verstand was verloren. En als hij heel eerlijk was, moest hij toegeven dat hij het eens was met de vrouw.

Toen hij een beetje later de winkel sloot moest hij nog altijd denken aan dat kleine meisje. Hij vroeg zich af waarom hij had gezegd dat hij haar ging helpen. Misschien was het door hoe ze naar hem had gekeken, alsof hij de oplossing was voor al haar problemen. Of misschien was het omdat hij ooit eens, lang geleden, dezelfde fout had gemaakt als haar ouders. En toen hij die avond naar huis stapte, warm ingeduffeld tegen de kou, dacht hij voor één keer niet aan de

dood die steeds dichterbij kwam, maar aan het leven dat hij steeds verder achter zich had achtergelaten.

“U mag binnenkomen, meneer.”

Hij veerde op uit zijn stoel. Het voelde aan alsof hij eeuwen had zitten wachten, hoewel het in werkelijkheid slechts een paar minuten had geduurd.

“Wie we daar hebben! Ik dacht dat je me al vergeten was.”

Haar stem was zoveel zwakker dan de laatste keer dat hij haar had bezocht. Als hij naar haar keek, zag hij eerst de draden, de infusen en de lakens van het ziekenhuisbed voor hij haar zag. Haar huid was bijna net zo wit als het kussen waarop haar hoofd lag. Woede borrelde op van ergens diep vanbinnen en bleef steken in zijn keel, terwijl zijn ogen zich langzaam vulden met tranen. Waarom zij? Waarom de enige vrouw van wie hij ooit zoveel gehouden had?

Maar hij mocht niet zwak zijn. Niet nu. Niet terwijl zij hem nodig had. Dus hij rechte zijn rug en plaatste een glimlach op zijn gezicht die hopelijk overtuigend overkwam.

“Ik ben er bijna! Als het werkt, kan ik zoveel tijd bijmaken als ik wil! Ik weet dat ik je niet zo vaak heb bezocht, maar nog even en we kunnen elkaar zo vaak en zo lang zien als we willen.

Dan kunnen we samen lang en gelukkig leven, zoals in de sprookjes.”

“Bijna... Het is nu al maanden dat je zegt dat jouw wonderklok bijna af is... Hoe lang gaat het nog duren? Wanneer kom je erachter dat magie niet bestaat? Ik ga dood, Johan. En jij kunt dat onmogelijk tegenhouden. Dus laat die klok en kom me wat vaker langs, oké? Ik wil zo veel mogelijk van de tijd die me rest met jou doorbrengen.”

Ze glimlachte naar hem, die mooie glimlach die haar hele gezicht deed stralen als de ondergaande zon, ook al zat er nu ook wat verdriet in. Hij keek haar aan en voelde hoe hij voor de zoveelste keer verliefd op haar werd. Nee. Hij kon haar niet laten sterven.

Het voelde alsof hij droomde. Alsof dit een nachtmerrie was waaruit hij maar niet wakker kon worden. De regen, de mensen, de zwarte kleren, de gefluisterde condoleances, de grafsteen en tenslotte de eenzaamheid. Een nachtmerrie. Dat moest het wel zijn.

Hij had geweten dat het slechter met haar ging. Vrienden en familie hadden hem verteld over haar ingevallen wangen, verdunde haren, verdofte ogen. Maar hun smeekbedes om toch nog eens naar haar te gaan omdat ze er zo slecht aan toe was zorgden er alleen voor dat hij zich nog meer afsloot in zijn kelder met voor hem de klok die hen alle tijd van de wereld zou geven..

“Nog even, Elisabeth, nog even”, fluisterde hij dan, terwijl zijn handen bezig waren met radertjes en tandwielen. “Nog even.”

Toen zij stierf was het al een maand geleden dat hij haar had gezien. Andere mensen vertelden hem over haar laatste dag, over haar afscheid, over hoe haar vrienden, en niet hij, haar hand hadden vastgehouden terwijl het licht geleidelijk uit haar ogen verdween. Na haar begrafenis zwoer hij om nooit meer de klok aan te raken die hem alle tijd had moeten geven maar hem alleen maar tijd had gekost.

Stoffig. Dat was het eerste woord dat in hem opkwam toen hij na zoveel jaren de kelder terug inging. De kelder was niet groot. Er was net genoeg plaats voor een tafel, een stoel, en een kast. Verspreid over de grond en op de tafel lagen kleine tandwielletjes en vijzen. In het midden van de tafel stond de klok.

Het was geen mooie klok. Aan de zijkanten stak metaal uit, de wijzers pasten niet bij elkaar, en de helft van de wijzerplaat was er gewoon niet, zodat je recht in het binnenste van het uurwerk kon zien. Dat zag eruit alsof hij er willekeurig wat radertjes in had gegooid en dan had gehoopt dat het ging werken (wat ook exact hetgeen was dat hij zoveel jaren terug, de wanhoop nabij, had gedaan). Met een zucht ging hij op de stoel zitten en nam hij de klok in handen. Hij had zich voorgenomen om dat nooit meer te doen, maar als dit de ouders van het meisje konden behoeden voor dezelfde stomme fout die hij had gemaakt, dan deed hij het met plezier.

De week ging in een waas aan hem voorbij. Er waren geen uren of dagen in zijn kelder, slechts een klok die weigerde te werken en zijn handen die het voorzichtig aan de praat probeerden te krijgen. Hoe langer hij daar zat, hoe moedelozer hij werd. Een week. Een week om te doen wat hem in een halfjaar niet was gelukt. Een week voor de hoop in de ogen van het meisje als sneeuw zouden smelten voor de zon.

Het lukte hem gewoonweg niet. Hij kon, wat hij ook probeerde, er niet voor zorgen dat de klok ongelimiteerd tijd bijmaakte. Van tijd, zo bleek, was er in dit universum maar een bepaalde hoeveelheid.

Hij dacht terug aan Elisabeth, de enige die zijn hart had kunnen stelen, die met haar lach alles kon laten stralen. Hij dacht terug aan dat kleine meisje, zo opgewonden en enthousiast, zo vol van levensvreugde. En toen dacht hij aan hemzelf, aan hoe leeg zijn leven was nadat hij

Elisabeth had verloren.

Als hij geen tijd kon maken, dan moest hij maar tijd geven.

Een week nadat ze voor de eerste keer deze winkel waren binnengegaan, stonden ze er terug. Er was niemand te zien. Op de balie stond een klok, die niet eens zo mooi was. Ernaast lag een briefje.

“Voor het kleine meisje. Kies een mooie dag uit en wind deze klok dan op. Zolang de wijzers draaien zullen je ouders alle tijd van de wereld hebben om met jou te spelen.”

Op een mooie dag wond het meisje de klok op. Toen haar ouders aankwamen op hun werk kregen ze te horen dat ze maar eens verlof moesten pakken, ze hadden al zo hard gewerkt de laatste tijd. Verbaasd reden ze terug naar huis. Ze profiteerden van hun dagje vakantie door met hun dochter door het park te wandelen. Die dag hoorden ze verhalen van haar die ze nog nooit gehoord hadden, over school, vrienden, dromen en angsten. Die dag hoorden ze haar lachen en kwamen erachter dat ze niet meer hadden geweten hoe die klonk. En die dag beloofden ze beiden dat ze er wat vaker voor hun dochter gingen zijn.

Op diezelfde dag stierf een oude man. Hij stierf gelukkig, wetende dat er iemand op hem aan de overkant zat te wachten. Iemand die hij al veel te lang niet meer had gezien.